

CSATLAKOZZON
a határmenti
mentorhálózat-
hoz.

POVEŽITE SE
v čezmejno
mentorsko
mrežo.

MUNKAFÜZET

Elméleti képzés

SENS
NETWORK

www.sens-network.com

Table of Contents

1. BEVEZETÉS, A MUNKAFÜZET HASZNÁLATÁRÓL.....	3
2. ELSŐ NAP (8 TANÓRA).....	4
2.1 TANANYAG.....	4
2.2 ISMÉTLŐ KÉRDÉSEK	32
3. MÁSODIK NAP (8 TANÓRA)	33
3.1 ISMÉTLŐ KÉRDÉSEK	33
3.2 ISMÉTLŐ KÉRDÉSEK	34
4. HARMADIK NAP (8 TANÓRA).....	35
4.1 TANANYAG.....	35
4.2 ISMÉTLŐ KÉRDÉSEK	36
5. MEGOLDÁSOK	38
5.1 ELSŐ NAP.....	38
5.2 MÁSODIK NAP	39
5.3 HARMADIK NAP	40

1. Bevezetés, a munkafüzet használatáról

Jelen Munkafüzet az Interreg V-A Szlovénia-Magyarország Együttműködési Program keretében megvalósuló SENS NETWORK elnevezésű SIHU217-es azonosító számú projekt keretében készült azok számára, akik társadalmi vállalkozások alapításával vagy működtetésével kapcsolatos kérdéseikre keresnek válaszokat. Szintén segítséget kívánunk nyújtani a projektben tevékenykedő mentoroknak akik a társadalmi vállalkozások számára nyújtanak segítő szolgáltatásokat térségi szinten, illetőleg a képzésekben résztvevőknek.

A dokumentum a projektben 2020. év végén lezajlott elméleti képzés tananyagait rendszerezi, mely igényt a COVID-19 járványhelyzet idézte elő. (Az elméleti képzés a projekt indulásakor személyes oktatás formájában volt tervezve, de a járványügyi szigorítások következtében ennek teljesítése ellehetetlenült. A megvalósított online képzést azonban érdeklődők számára is biztosítani kívánjuk a projektgazda Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület igényeinek megfelelően, hozzátéve, hogy a képzés alkalmával workshop-ok és kérdezz-felelek típusú előadások is megrendezésre kerültek a résztvevőkkel melyet ebben a formában nyilvánvalóan nem pótolhatók.)

A munkafüzet használatával tehát a szociális gazdaság témakörei és szociális vállalkozások alapításának ismeretei sajátíthatók el, akár egyben, akár modulonként az érdeklődők igényeinek megfelelően. A munkafüzet önmagában is tartalmaz kiegészítő segédanyagokat (melyek a szintén a projekt keretében fejlesztett TOOLKIT dokumentum elemeit használják fel, de teljesértékűen az online tananyagok áttekintésével használható.

A képzés tananyagai elérhető a SENS NETWORK projekt magyar nyelvű honlapján:

<http://www.zsz.eu/sens-network>

Az oktató videók a Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület Youtube oldalán tekinthetők meg:

<https://www.youtube.com/channel/UCH10Qi-qKs1jVWuEHUdo9dA>

A teljes tananyag elsajátítása hozzávetőlegesen 3 × 8 órát tesz ki, tehát három napot, melyet megszakításokkal is lehet teljesíteni a rendelkezésre álló idő függvényében.

A környezeti fenntarthatósági szempontokat figyelembe véve kérjük, hogy a munkafüzet egészét ne nyomtassa ki, csak az abban található feladatlapokat.

2. Első nap (8 tanóra)

2.1 Tananyag

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át, vegye figyelembe, hogy a képzési tematika csak áttekintő jellegű az a 2020. év végén lezajlott elméleti képzéshez kapcsolódott.**

SENS_NETWORK_Tananyag_01 (A képzés bemutatása)

A lényegi különbség a klasszikus és a szociális vállalkozások között magában a szociális vállalkozás létrehozásának okában rejlik. A szociális vállalkozás nem a profit miatt jön létre, hanem abból az okból, hogy pozitív társadalmi hatású tevékenységet valósítson meg, amely megfelel a szociális vállalkozás alapelveinek. Ezek az elvek a non-profit megközelítés, egyenlő tagság és önkéntesség. A non-profit elv azt jelenti, hogy a szociális vállalkozás a bevételből származó többletet, mely a kiadások után megmarad, befekteti a saját működésébe. Az egyenlő tagság elve előírja, hogy az alapítónak vagy a tulajdonosnak nincs domináns befolyása a döntéshozatalra, és minden érdekelt fél az egy tag – egy szavazat elve alapján hozza meg a döntéseket. Az önkéntesség elve azonban azt írja elő, hogy minden érdekelt fél (azaz tag, alkalmazott, önkéntes vagy egyéb) önkéntes alapon vesz részt a szociális vállalkozás működésében.

SZÜNET

- **Tekintse meg a *A társadalmi vállalkozásokról I. oktató videót***
- **Tekintse meg a *Társadalmi vállalkozásokról II. oktató videót***

SZÜNET

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és ismétlésként tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_02 (A társadalmi vállalkozásokról)

- **Olvassa át az alábbi ismertetést a társadalmi vállalkozásokkal kapcsolatos jogi kérdésekről!**

Mi a vállalkozás lényege

A vállalkozás fogalma egyrészt egyszerű, mivel mindenki vállalkozik, aki él, másrészt bonyolult mivel valójában a fogalom alatt olyan magatartást kell érteni, amely az adott társadalmi közegben a szabályozott formáknak megfelel.

Miért vállalkozik mindenki:

Maga a vállalkozás egy cél megvalósítását jelenti. Mindenki a mindennapi életében is célokat tűz ki maga elé, és ennek megvalósítása érdekében kifizetéseket – kiadásokat – eszközöl, felhasználja a tudását a cél elérése érdekében és létrehozza azt az állapotot amit célként tűzött ki, majd ezt a megvalósult célt megpróbálja más személyiségnek átadni, azaz értékesíteni, aki ezért úgymond fizet. Sok esetben természetesen nem pénzzel.

Valójában a vállalkozás az alábbiak alapján fogalmazható meg:

1. Olyan cél meghatározása, mely valakinek, vagy valakiknek „értékesíthető”.
2. A cél megvalósulása érdekében más erők, eszközök igénybevétele, ami valójában a felhasználandó alapanyagot – bármilyen tág formában is értelmezzük – és az azt megmunkálható eszközök alkalmazását jelenti.
3. A megmunkálás pedig a vállalkozó tudásának, tapasztalatának felhasználását jelenti.
4. A létrejött eredmény pedig az elérendő cél, a hasznosulás kézzel fogható megjelenését az ellenértéket jelenti, bármilyen tág formában is határozzuk meg az elérendő célt.

Vegyünk két extrém példát:

1. Kutyaól építése:
 - a. Keresünk egy asztalost, akinek elmondjuk a célt.
 - b. Az asztalos az elérendő cél tekintetében meghatározza az alapanyag mennyiségét, minőségét, a szükséges szerszámokat és ezek tartozékainak költségét, majd meghatározza a saját munkaidejét, amikor a tudását és a tapasztalatát fogja alkalmazni és ennek a költségeire a saját használ rászámítva, határozza meg az elérendő cél értékét.
 - c. Amennyiben az elérendő cél értéke egyezik az elképzelésünk szerinti értékkel, akkor megrendeljük a tevékenységet és elkészül a kutyaól.
2. A betöréses lopás végrehajtása:
 - a. A betörő meghatározza a zsákmány értékét, melyet szeretne megszerezni.

- b. Beszerzi azon eszközöket, melyek segítségével a betöréses lopást végre tudja hajtani, majd a saját tudását és tapasztalatát felhasználva végrehajtja a tevékenységet.
- c. A tevékenység eredményeként megszerzi a zsákmányt és el tudja dönteni, hogy eredményes volt-e a tevékenysége vagy sem.

Vagyis mindenki vállalkozik.

Akkor természetesen felmerül a kérdés, hogy mi a különbség a legális és az illegális vállalkozás közt. Vagyis a vállalkozás mitől legális.

A vállalkozás legalitását az alábbiak határozzák meg:

1. Csak olyan tevékenységet folytatunk és olyan módon, amit az adott társadalmi közeg – az állam jelen helyzetben – engedélyez.
2. A tevékenység eredményéből adót fizetünk, mintegy megfizetve az állam azon tevékenységét, amely az engedélyezett tevékenység fenntartásához szükséges.

Mi a társadalmilag elfogadott vállalkozás lényege

A társadalmi vállalkozás a legális vállalkozás, vagyis olyan vállalkozás, amely társadalmi problémára ad választ és társadalmi értéket hoz léte.

A vállalkozás olyan gazdasági szervezet, amelyik saját nevében, saját felelősségére üzletszerű tevékenységet folytat, a piaci szereplőktől elkülönül, de a piacon velük kapcsolatban van, nyereség elérésére törekszik és ennek érdekében kockázatot vállal.

Nézzük meg a fentiekben meghatározott főbb tényezők tartalmát:

1. *Gazdasági szervezet:* A vállalkozás egy önálló organizmus, szerveződés, még akkor is, ha az egy magánszemélyre vonatkozik, mert a tevékenységének költségeit – befektetés – és nyereségét – haszon – a magán tevékenységtől elkülönítetten kell kezelni.
2. *Saját nevében és felelősségére tevékenykedik:* Ez természetesen nem jelenti azt, hogy vállalkozás nem társulhat, de mégis a vállalkozásnak a saját célkitűzéseinek megvalósítására kell törekednie, a saját felelőssége alapján.
3. *Üzletszerű tevékenységet folytat:* Ha lehet fontossági sorrendet kialakítani, akkor ez talán a legfontosabb ismérv: mert vállalkozni csak akkor lehet, ha valamit befektetünk, azért, hogy valamit elérjünk. Összegezve pénz nélkül nem lehet vállalkozni, mert pénzt csak pénzből lehet létrehozni.
4. *A piac szereplőitől elkülönül, de velük kapcsolatban marad:* Az elkülönülés a saját felelősség elvének meghatározása, a kapcsolatban maradás pedig azt jelenti, hogy bárki bármit akar csinálni, másokra van utalva. Egy nagyon egyszerű példa: A jelen anyag elkészítéséhez szükség van technikai szempontból könyvekre, papírra, írószerre, mint minimális szükségletekre és mások tudásából kialakított saját tudásra, ami most átadásra kerül.
5. *Nyereség elérésére törekszik:* Ez természetesen nem jelenti azt, hogy valamikor nem lehetünk akár veszteségesek is, de ha nincs nyereség, akkor a befektetés

elpcsékolására kerül sor. Vagyis a nyereségnek fedeznie kell a befektetett pénzeszközöket és többletet is jelentenie kell, mert adót is fizetni kell és a haszon csak ezeken felüli részből alakul ki.

6. *Kockázatot vállal:* A cél meghatározásánál nem lehet tökéletes bizonyossággal meghatározni a biztos sikert, ezért kockázat nélkül nincs vállalkozás, és a kockázat veszteséget, azaz bukást is jelenthet, de olyan mértékben kerül sor a vállalására, mely alapján az elért siker nem áll arányban.

A vállalkozásokat a fentiekre figyelemmel az alábbi nagy csoportokra tudjuk szétbontani alapvetően:

1. Egyszemélyes vállalkozások és társas vállalkozások.
2. Profit orientált vállalkozások és non-profit vállalkozások.

Ez a szétválasztás természetesen nem függ össze egymással, de mégis a vállalkozás ezen szempontok mentén megosztható.

Egyéni vagy társas vállalkozás:

Ez a kérdés első megközelítésre egyszerű, de azért itt is fontos meghatározni azt a vezérgondolatot, ami alapján el lehet igazodni a kérdésben.

Látszólag a felosztás azon múlik, hogy a vállalkozó egyedül vállalkozik, vagy másokkal együtt.

Óhatatlanul felmerül a kérdés, hogy az egyéni, vagy egyszemélyes vállalkozásban csak a vállalkozó tevékenykedhet?

A válasz az, hogy természetesen nem.

Minden vállalkozásban lehetséges, hogy egy valaki tevékenykedik, de az is lehet, hogy többen.

Ahol többen tevékenykednek ott bonyolultabb lenne meghatározni, hogy ki a vállalkozó, mert az egyedül tevékenykedő, természetesen maga a vállalkozó.

Ha többen tevékenykednek, akkor a kérdést nem az dönti el, hogy konkrétan ki és mit csinál, hanem az, hogy ki és miért vállalja a felelősséget!

Ha valaki csak a saját tevékenységéért vállal felelősséget, vagy csak ezért kell vállalnia, akkor azt vagy alkalmazottnak, vagy pl. segítő családtagnak hívhatjuk.

Akiknek azonban az egész vállalkozásért kell felelősséget vállalniuk, azokat hívjuk vállalkozónak.

Ez az – a felelősség – ami megkülönbözteti a vállalkozásban tevékenykedőket a feladat végreható és a vállalkozó közti meghatározásban.

Profit orientáltság:

Nagyon fontos megállapítani, hogy alapvetően a vállalkozás profit, azaz nyereség orientált, nyereség irányultságú.

Miért is kezdene valaki vállalkozásba – bármilyenbe -, ha annak eredményeként a céljait nem tudná megvalósítani.

Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a kezdeti időszakban, vagy akár a működése közben a vállalkozás mindig nyereséges, vagyis mindig meg tudja valósítani a céljait.

Ha ezen állítás igaz, akkor a úgynevezett nonprofit, vagyis nem nyereség orientált, irányult vállalkozások hogy jöhetnek létre.

A fentiek magyarázatára egy nagyon fontos kijelentést kell meghatározni: A nonprofit szervezetek is profitra, azaz nyereségre törekszenek, vagyis a céljaik megvalósítására.

Az ellentmondás látszólagos, mert a nonprofitizmus nem a nyereség elkerülését, hanem a nyereség felhasználásában mutatkozó eltérést jelenti.

Vagyis a normál, vagy profit, azaz nyereség irányultságú vállalkozó a nyereséget a saját egyéb céljainak megvalósítására használja fel, addig a nonprofit vállalkozás a nyereségét, vagyis hasznát egy előre, még az alapításakor meghatározott célok megvalósítására használja fel. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy aki ilyen nonprofit szervezetben dolgozik, az mondjuk, nem kap fizetést, nem kapja meg a tevékenységének ellenértékét.

A vállalkozások tevékenységének gazdálkodási alapjai

1. Közvetlen költségek.
2. Közvetett költségek.
3. A haszon.

A költség:

Költségnek nevezünk minden olyan kiadást, mely valamilyen értéket takar, pl. alapanyag értékét, felhasznál energia értéke, vagy a tevékenységet végrehajtók bérét, juttatását.

A közvetlen költség:

Minden olyan költséget e kategóriába sorolunk, mely költség azért szükséges, hogy önmagában az elérendő cél meg tudjon valósulni.

Nagyon leegyszerűsített példában a virágárusnak az értékesítésre kerülő virágcsokorhoz elegendő minimum 2 szál virág, kötöző anyag és egy ember, aki ezt végrehajtja.

Semmi másra nincs szükség, de erre mindenképp szükség van, mert, ha ezen alapvető tényezőkből csak 1 tényező is hiányzik, már nem lehet előállítani az értékesíteni kívánt terméket, azaz nem valósul meg a végcél.

A közvetett költség:

Közvetett költségnek nevezünk minden olyan költséget, mely arra szolgál, hogy az előre kitűzött célunk minél jobban, minél hatékonyabban valósuljon meg, minél nagyobb nyereséget, hasznot tudjon hozni.

Az előbbi példánál maradna, a virágot lehetne árulni egy virág boltban, akkor a boltban van költsége: a megvásárlási értéke, vagy a bérleti díja; az üzemeltetéshez szükséges költség: víz, villany, szemét szállítás.

De a vállalkozásnak nem csak a termék tekintetében vannak plusz költségei. Ha nem a vállalkozó akar könyvelni, akkor könyvelőt kell megfizetnie, ha nem mindent személyesen akar intézni, akkor kell telefon, számítógép, internet és ezek költségei is ide számítanak. Ezekon felül természetesen még egyéb plusz költségek is felmerülhetnek.

A haszon:

A haszon, vagyis a nyereség alapvetően az előbbi példában az eladott virágcsokor ellenértéke, melyből még le kell vonni az adót, és ami ezen felül marad, az tekinthető haszonnak, vagy nyereségnek.

Miért kell adót fizetni:

Természetesen könnyű választ adni a kérdésre. Mert kötelező, mert kikényszerítheti az állam.

Valójában nem ezért kell fizetni, hanem azért mert az állam a maga működése eredményével, a kialakított rendszerével elősegíti valamennyi tevékenység működését.

Először is biztosítja a tanulást, ahol meg lehet tanulni azon elveket, módszereket melyek segítségével biztosan elő lehet állítani az adott terméket.

Másodszor is meghatározza az adott termék tekintetében azokat a feltételeket, tulajdonságokat, hogy a termék biztonságos, egészséges stb. legyen, vagy a vásárló félelem nélkül, biztonságban tudja megvásárolni az előállított terméket.

Harmadszor megadja azt a biztonságot a vállalkozás működése során, hogy az úgymond félelem nélkül tevékenykedhessen, és ha mégis érdeksérelem éri, akkor annak is teret ad, hogy azt érvényesíthesse.

Az állam a beszédett adókból biztosítja mindezeket.

A fentiekon túlmenően beszélni kell a haszon tekintetében még egy nagyon fontos kérdéstről is – figyelemmel az adóra -, vagy, hogy a vállalkozó bármikor és bármit elszámolhat-e költségként és ha ellenértéket szerez, akkor az teljesen az övé e?!

Természetesen ezek a kérdések nagyon érdekes helyzeteket teremthetnek elsősorban a nem kellő ismeretekkel rendelkező vállalkozók tekintetében.

Az alapvető helyzet az, hogy csak az számolható el költségként – közvetett, vagy közvetlen költségként – ami az adott termék előállításához szükséges.

Mondjunk erre egy példát: a vállalkozó elmegy nyaralni, közben pihen és frissült újult erővel tudja a vállalkozását folytatni.

Elszámolható-e a vállalkozásában a nyaralás költsége?

Természetesen nem, mert a nyaralás a vállalkozót, mint magánembert érinti és az Ő javát szolgálja és nem a vállalkozásért. Azért mert nyaralt és pihent sem többet sem jobbat nem tud előállítani, mint fáradtan, mert ha fáradt, ha nem, akkor is ugyan azt a minőséget kell előállítani.

Vagyis, csak olyan költségek számolhatóak el, mely költségek vagy az előállított termékhez kapcsolódnak, vagy a vállalkozás működéséhez.

Vegyük a másik tévhitet, miszerint kié is az eladott termék értéke.

A vállalkozó természetesen maga kapja meg az eladott termék ellenértékét, de az nem az övé, mert neki abból még – mint azt már korábban is jeleztem – adót kell fizetnie.

Mivel a megfizetendő adó mértéke, nagyon sok tényezőtől függ, ezért a haszon, vagyis a nyereség csak egységnyi időszakban állapítható meg, azaz évente és az ennek megfelelő adó megfizetése után fordítható a vállalkozó saját céljára.

A fentieket követően érintenünk kell a jogokat is, mégpedig a személyi jogokat!

Mi is a személyhez kötődő jog:

Azon jogok összességét tekinthetjük személyhez kötődő jogoknak, ami a személy életéhez, működéséhez elengedhetetlenül szükséges, mely jog léte a személy életét, boldogulását és adott esetben egy vállalkozás tekintetében a működését biztosítja.

Milyen jogai lehetnek a vállalkozásnak:

1. Magánszemély jogai
2. Jogi személyiséggel rendelkező jogi személyek jogai
3. Jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személyek jogai

Magánszemély jogai:

Első lépésként tisztázni kell, hogy ki a magánszemély.

Nos, a történelem során ezt sokféleképp értelmezték, gondoljunk csak a rabszolgákra, vagy a jobbágyokra.

Ma elmondhatjuk, hogy olyan társadalomban élünk, ahol minden egyes élő embernek vannak jogai, mely jogokat egy az adott társadalmat vezérlő személy vagy szervezet határozza meg.

Magyarországon az alapvető jogokat az Alkotmány és az Alaptörvény határozza meg.

Ha fellapozzuk ezen jogszabályokat nagyon kevés helyen találunk bennük olyan meghatározást, hogy a magán személynek ehhez, vagy ahhoz van joga.

Ez azért van, mert nem a jogok kerülnek meghatározásra – bár az alap jogok igen – hanem az, hogy kinek milyen kötelessége van.

Tehát az a megközelítés, hogy nekem ehhez, vagy ahhoz van jogom nem helyes, mert azt kell megvizsgálni, hogy az én jogomat kinek kötelessége biztosítani.

Összefoglalva a jog nem keletkeztet kötelezettséget, de a kötelezettségből ered a jog, a jogosultság.

A vállalkozások tükrében megvizsgálva a kérdést, azt kell megállapítani, hogy minden élő embernek joga van Magyarországon vállalkozni.

Azonban a korábban jelzett profán példában, ezek szerint egy embernek joga lenne Magyarországon betörést folytató vállalkozást működtetni.

Nem, mert csak olyan vállalkozást lehet folytatni, amit a Magyar állam megenged, és egyben biztosít.

Talán értékelhető, hogy itt érnek össze a korábban jelezett meghatározások.

Jogi személyiséggel rendelkező jogi személyek jogai:

Először is a jogi személyt kell tisztázni.

A jogi személy olyan személy, aki nem létezik, hanem csak az élő magánszemélyek által létrehozott, akár akként is meghatározható, hogy kitalált formációk.

Vegyük a legalapvetőbb – nem vállalkozási jellegű – jogi személyt: az államot.

Az állam nem létező dolog, ennek a fogalomnak a felmerülésekor, a fogalom megértése nagy gondot okozott.

Az állam én vagyok! Ezt a mondást XIV. Lajos francia királynak, a Napkirálynak tulajdonítják – valójában nem Ő mondta -, és jól tükrözi, hogy milyen nehéz is volt a magántulajdonként kezelt társadalmi létet egy az emberek által kitalált fogalomhoz csatolni.

Az állam kialakulásához tehát az kell, hogy egy társadalmi népcsoport lehetőséget adjon a kitalált fogalomnak, hogy a saját jogaikban korlátozza őket.

Nos, ezért van az, hogy ha azt szeretnénk, hogy egy vállalkozás ne kötődhessen konkrétan egy vagy több magánszemélyhez, de rendelkezzen mindazon tulajdonságokkal, ami a magánszemélyekből fakad, akkor ki kellett találni egy fogalmat, mely egy szervezetet takar, akinek jogai vannak – mások által biztosított kötelezettségekből fakadóan – és természetesen kötelezettségei is vannak.

A jogi személy és a jogi személyiség nem ugyan azt jelenti.

Jogi személy lehet az a kitalált szervezet, akinek lehet jogi személyisége, de jogi személyiség nem tud létezni jogi személy nélkül.

Milyen jogi személyisége lehet egy kitalált vállalkozási formának, azaz jogi személynek.

Lehet pl. vagyona, lehet, hogy jogviszonyt alakítson ki más jogi személyekkel, sőt természetes, azaz magánszemélyekkel is, de természetesen kötelezettségei is vannak, azaz pl. adót kell fizetnie, be kell tartania a társadalom által meghatározott szabályokat a működése, vagy a termék előállításában.

A jogi személyiséggel rendelkező jogi személyek legfontosabb joga, hogy önállóan tevékenykedhetnek, saját nevükben szerezhettek jogokat és vállalhatnak kötelezettségeket. Nem függenek senkitől sem, még a létrehozójuktól sem.

Vagyis a jogi személyiséggel rendelkező jogi személy maga a vállalkozó, az őt létrehozó magánszemély, vagy magánszemélyek nem befolyásolhatják a tevékenységét, önállóan jár el gazdálkodása során.

Jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személyek jogai:

Elsősorban azt kell megállapítani, hogy itt is jogi személyről beszélünk, akit épp oly módon hoztak létre mint az előző kategóriát és épp úgy vannak jogai és kötelezettségei.

A különbség abban található, hogy elsősorban a kötelezettségei tekintetében nem önállóan jár el, hanem függ az őt létrehozóktól és a kötelezettségei részben vagy egészben kiterjednek a létrehozókra is.

A fentiek alapján vizsgáljuk meg, hogy Magyarországon jellemzően milyen alapvető vállalkozási formákat különböztetünk meg.

A vállalkozásokat az alábbiak szerint csoportosítjuk két főbb csoportba

1. Egyszemélyes vállalkozás.
2. Társas vállalkozás.

Egyszemélyes vállalkozás

Az egyszemélyes vállalkozás, mint az a nevéből is kitűnik egy magánszemély vállalkozási formája.

A magánszemély vállalkozó nem társulhat más magánszeméllyel annak érdekében, hogy vállalkozzanak, hanem saját maga vállalja az összes kockázatot és felelősséget.

Az egyszemélyes vállalkozást is két nagy csoportba soroljuk, úgymint:

1. Magánszemély vállalkozása.
2. Magánszemély által létrehozott jogi személyiséggel nem rendelkező vállalkozás.

Magánszemély vállalkozása

A lényeg, hogy a magánszemély nem az állam által biztosított jogi személyiség létrehozásával kezd vállalkozásba, hanem saját maga folytat vállalkozást.

Természetesen az ilyen vállalkozási forma kereteit is az állam biztosítja, de mégis a lényeg abban van, hogy az adott személynek Magyarországon csak a legalapvetőbb elvárásoknak kell megfelelnie, melyek:

1. Cselekvőképesnek kell lennie.
2. Állandó lakcímmel kell rendelkeznie.

Az állandó lakcímen önmagáért beszélő kategória, ezért ennek részletezését mellőzőm.

A cselekvőképességet kell részletesebben megvizsgálni.

Cselekvőképes az a magyar állampolgár, aki:

1. Betöltötte a 14. életévét;
2. Nem korlátozott a jogainak gyakorlásában, pl. szakma gyakorlástól való eltiltás;
3. Nem korlátozott a cselekvőképességében.

A korlátozást, vagy eltiltást bíróság mondja ki.

A magán személy vállalkozása tekintetében az állam természetesen annak gyakorlási és adózási feltételeit biztosítja.

Alapítása:

A magánszemély bejelenti az adóhatóságnál a tevékenységének megkezdését.

Gyakorlási feltételei:

Nincs meghatározott szakmai végzettséghez kötve, de meghatározott feltételeknek meg kell lennie, pl.:

1. Szabadszellemi foglalkozásnál a szellemi „terméknek” értékesíthetőnek kell lenni, vagy;
2. Őstermelő esetében az azt gyakorlónak rendelkeznie kell, vagy megművelhető földterülettel, vagy ha állattenyésztéssel foglalkozik, akkor az állatok tartására előírt feltételekkel, vagy;
3. Erdőhasznosítás esetében erdő területtel kell rendelkeznie az adott személynek, vagy;
4. Lakáshasznosítónak rendelkeznie kell kiadásra kerülő lakással, vagy lakrészsel.

Adózási feltételek:

Az ilyen jellegű vállalkozás tekintetében, az adózás meghatározása során az állam vonatkozásában elsősorban a segítség adása volt a fő szempont, hiszen a 1989. évi rendszerváltást követően került kialakításra, amire az állami vállalatok és szövetkezet rendszerének megszüntetése nagymértékű munkanélküliséget okozott.

A kialakított adózási feltételek nagymértékben segítik a vállalkozások érvényesülését, hiszen csak – szintén példálózó jelleggel kiemelve – nem csak nagyon kismértékű átalány adót kell fizetnie egy ilyen vállalkozást folytatónak, de arra is lehetősége van, hogy bevonja a családtagjait – akiknek természetesen meg kell felelniük a fentiekben részletezett feltételeknek – és a nekik is megjáró adókedvezmény lehetőségét összeadva a nyereség egészére kifejthessék ezen kedvezmény hatását.

Sajnos meg kell állapítani, hogy ezen vállalkozási formának – vélhetően a kedvezmények miatt – egy torz, az eredeti szándéktól eltérő gyakorlata alakult ki és nagyon nagy volumenű vállalkozások is ezt a formát alkalmazzák adott esetben.

Ennek a torzulásnak napjainkban az sem jelent változtatást, hogy az EU több alkalommal kérte a korlátozását, vagy megszüntetését, de erre még nem kerül sor.

Egyéni vállalkozás

Az egyéni vállalkozás egy jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személy, melyet egy magánszemély hozhat létre az állam által biztosított feltételeknek megfelelően.

Alapításához nincs előre meghatározva vagyoni érték, melyet vagy kézpénzben, vagy eszközben biztosítani kellene.

A legfontosabb eltérés a fenti magánszemély vállalkozása közt, hogy egyéni vállalkozó csak olyan tevékenységet folytathat, mely tevékenység tekintetében vagy rendelkezik saját maga megfelelő államilag elismert végzettséggel, vagy alkalmaznia kell egy ilyen végzettséggel rendelkező magánszemélyt.

Az egyéni vállalkozó csak cselekvőképes és 18. életévét betöltött, állandó lakcímmel rendelkező magánszemély lehet.

Az egyéni vállalkozónak azonban nem kell rendelkeznie sem földterülettel, sem eszközökkel, sőt a saját lakásában is folytathatja a tevékenységét.

Az egyéni vállalkozás mivel jogi személy – személyiség nélkül – el kell különülnie a magánszemélytől, ezért, annak ellenére, hogy a magán személy nevét kell viselnie az név meghatározást követően az „E.V.” (Egyéni vállalkozó) jelzést kell alkalmaznia és meg kell adnia a nyilvántartásba vételének azonosítóját (ikttatószámát).

A vállalkozónak rendelkeznie bankszámlaszámmal, számlával, adót kell fizetnie és a bevételeit, kiadásait könyvelnie – nyilván kell tartania – kell és a különbözete után adót kell fizetnie, épp úgy, mint minden további vállalkozási formának is.

Nagyon fontos azonban, hogy az egyéni vállalkozást folytató magánszemélynek a magán vagyonával kell felelnie minden egyes, a vállalkozás során kialakult kötelezettségekért, azaz tartozásokért.

Egyéb tekintetben semmiféle korlátozás nincs, azaz a vállalkozás bármennyi magánszemélyt foglalkoztathat, vállalkozási hitelt vehet fel, és bármely más vállalkozással is szerződhet, azonos partneri feltételekkel.

Nagyon fontos!

Nem lehet egyéni vállalkozó az a magán személy, aki társas vállalkozás korlátlan felelősséggel rendelkező tagja, pl. Bt. beltagja, vagy egyszemélyes Kft. tulajdonosa.

Alapítása:

Az egyéni vállalkozást folytatni kívánó magánszemély bejelenti az állami hatóságnál (bemutatja a szükséges engedélyeit, végzettségeit) – kormányhivatal – és az adóhatóságnál a tevékenységének megkezdését

Az egyéni vállalkozás speciális formái:

Vannak olyan formák, melyek ugyan alapvetően az egyéni vállalkozásokra vonatkozó szabályoknak megfelelően működnek, de a speciális szabályaiknak is meg kell felelniük.

Ilyen tipikus eset pl. az egyéni ügyvéd vállalkozási formája.

Alapvetően vállalkozó, de mégis meg kell még felelnie az ügyvédek működésére vonatkozó jogszabályi előírásoknak, illetve az adózásában is alkalmazni kell a speciálisan rá vonatkozó szabályoknak.

Társas vállalkozások

A társas vállalkozások lényege - annak ellenére, hogy van speciálisan 1 magánszemélyre kialakított forma is -, hogy a magánszemély nem egyedül, hanem többedmagával kezd vállalkozásba.

A társas vállalkozások esetében már nem számít, hogy hány éves a magánszemély és az sem számít, hogy magyar állampolgár-e, illetve nem is kell, hogy magán személy legyen, lehet jogi személy is.

A társas vállalkozásokat is két nagy csoportba osztjuk

1. Jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személyek, és
2. Jogi személyiséggel rendelkező jogi személyek.

A jogi személyiséggel nem rendelkező jogi személy társas vállalkozás

A BT.:

A Betéri Társaság, vagy másként meghatározva a kis társas vállalkozás a Betéti társaság, rövidítve „BT”.

Alapítása:

1. A leendő tagok nem „gyűjthetők” nyilvánosan.
2. A kialakult tagság, írásban rögzíti az alapítás döntéseit, ezt vagy ügyvéd, vagy közjegyző ellenjegyzi, majd bejelentik a cégbíróságon és az adóhatóságnál.

A társaság jellemzői:

1. Minimum 2 személy hozhatja létre, mindegy, hogy magánszemélyek, vagy jogi személyek.
2. Alapításához nincs konkrétan meghatározott tőke érték, melyet biztosítani kell, csak olyan mértékben kell biztosítani tőkét, vagy eszközt, mely alapján a társaság meg tudja kezdeni a tevékenységét.

3. A létrehozók jogaikban és kötelezettségeikben elkülönülnek egymástól az alábbiaknak megfelelően:

a. Beltag:

01. Minimum 1 tagnak kell lennie;
02. Ő az, aki irányíthatja a vállalkozást, a megnevezése: Ügyvezető.
03. Felelőssége teljeskörű és korlátlan.
04. Teljeskörű, azaz mindenre kiterjed, és egyetemlegesen felel a magán vagyonával a tevékenységének következményeiért.
05. Korlátlan, vagyis, ha valamely beltág fizetése képtelen, akkor annak tartozását is a fizetőképessé beltagnak kell felvállalnia.
06. Egyetemleges, vagyis, ha van több beltág, de valamelyik nem tud fizetni, akkor azt a fizetni tudóknak kell helyette is megfizetni.
07. Csak Ő hozhat döntést.
08. Kötelezően tevékenykednie kell a vállalkozásban.

b. Kültag:

01. Minimum 1 tagnak kell lennie.
02. Felelőssége csak a bevitt vagyoni érték terhére állapítható meg.
03. Nem kötelező tevékenykednie a vállalkozásban.

4. A vállalkozás működése:

- a. A tagok minimum évente egy alkalommal találkoznak, ahol is az ügyvezető beszámol az adott időszak gazdasági eseményeiről és döntenek a vállalkozás további működéséről.
 - b. A tagok a nyereségből – ügynevezett osztalékadó megfizetése után – részesülnek.
 - c. A vállalkozás bármilyen tevékenységet folytathat, jogok és kötelezettségek alanya lehet.
5. A vállalkozási formát a jogszabály alkotók elsősorban a kisebb volumenű vállalkozások létrehozására fogalmazzák meg, jellemző tagi forma a családtagok által létrehozott vállalkozás e formában.

A jogi személyiséggel rendelkező jogi személy társas vállalkozási formái

1. Korlátolt felelősségű vállalkozás, a „Kft.”
2. A részvénytársaság, mely lehet:
 - a. Nyílt Részvény Társaság, vagy „Rt.”

b. Zárt Részvény Társaság, vagy „Zrt.”

A Korlátolt felelősségű vállalkozás

A legfontosabb szó, melyet a fogalom megértése tekintetében tisztázni kell, a korlátolt.

A vállalkozási forma egy jogi személyiséggel rendelkező jogi személy.

Jogi személy, mert egy kitaláció, és rendelkezik jogi személyiséggel, mert saját maga lehet a jogok alanya és a kötelezettségek alanya.

A különbsége a Bt.-től abban rejlik, hogy önállóan, az alapító magánszemélyektől függetlenül felel a kötelezettségeiért.

Miért korlátolt, mert a felelőssége a jogi személynek korlátozott, azaz előre meghatározott.

A korlátozás a saját vagyonára vonatkozik, vagyis a jogi személy csak a vagyonával felel a kötelezettségeiért, és a felelősség nem terjed ki az alapító magánszemélyekre, azaz azok vagyonára.

Alapítása:

1. A leendő tagok nem „gyűjthetők” nyilvánosan.
2. A kialakult tagság, írásban rögzíti az alapítás döntéseit, ezt vagy ügyvéd, vagy közjegyző ellenjegyzi, majd bejelentik a cégbíróságon és az adóhatóságnál.

A társaság jellemzői:

1. Minimum 2 magánszemély, vagy jogi személy hozhatja létre.
2. Az alapítók lehetnek külföldi, azaz nem magyar állampolgárok, vagy jogi személyek is.
3. A magánszemélyeknek nem kötelező tevékenykedniük a vállalkozásban, azaz tisztán akár befektetés jelleggel is megjelenhetnek a gazdálkodás színpadán a magánszemélyek.
4. A vállalkozás vezetőjét, az irányítóját ügyvezetőnek hívják, aki lehet akár valamelyik alapító magánszemély is, de lehet az alapítótól független magánszemély is.
5. Alapításához és működtetéséhez minimum 3 M Ft értékben kell vagy készpénzt, vagy eszközt biztosítani folyamatosan.

A vállalkozás működése:

1. A létrehozó tulajdonosok minimum évente egy alkalommal találkoznak, ahol is az ügyvezető beszámol az adott időszak gazdasági eseményeiről és döntenek a vállalkozás további működéséről.
2. A tulajdonosok a nyereségből – úgynevezett osztalékadó megfizetése után – részesülnek.
3. A tulajdonosok nem szólhatnak bele a konkrét, úgynevezett operatív döntésekbe, csak az ügyvezető személyét változtathatják.
4. A tulajdonosok nem felelnek a vállalkozás működéséért.

5. Tevékenysége tekintetében bármilyen tevékenységet folytathat, nincs a létrehozókra vonatkozó előzetes engedélyhez kötve, mint pl. az egyéni vállalkozó, de az adott tevékenységre, ha van állami előírányzott szakképesítés, vagy engedély, akkor azt csak akkor gyakorolhatja, ha ezeket biztosítani tudja.

A vállalkozási formát a jogszabály alkotók elsősorban a közepes volumenű vállalkozások létrehozására fogalmazták meg, azonban Magyarországon ez a társas vállalkozási forma a legelterjedtebb.

A Kft. speciális formája

A Kft. alap formájától való eltérés adja meg a specialitás lényegét.

Az eltérés lényege:

1. Alapításához és fenntartásához nem kell két alapító, azaz elegendő 1 alapító is, aki lehet vagy magánszemély, vagy jogi személy.
2. Az alapító azonban ez esetben felel a magán vagyonával a társaság tevékenységéért, azaz ez esetben megszűnik a korlátoltság.
3. Az ügyvezető csak az alapító lehet.

A részvénytársaság

A részvénytársaság megértéséhez azonban először a részvények fogalmát kell tisztáznunk.

A részvény:

1. A részvény az egy értékpapír. Értékpapírnak hívunk minden olyan iratot, mely önmagában vagyoni értéket képvisel. Természetesen ilyen irat a legismertebb és legkézenfekvőbb: a papír-, vagy fémpénz. A különbség pl. a pénz és a részvény közt, az, hogy a pénz – bármely formája – államilag engedélyezett fizető eszköz, addig a részvény – mely ugyan olyan értéket képvisel, csak meghatározott – később részletezendő – speciális jogügyleteknél használható fel.
2. A másik nagyon fontos kérdés a részvények esetében a névérték kérdése. Maradva az előző példánál a pénz esetében nem a pénz, mint eszköz kerül módosításra, hanem a pénzen vásárolható vagyon – értsd alatta tárgyakat, szolgáltatásokat stb. – kerül módosításra a leggyakoribb formában az infláció hatására. Vagyis, ha értéktelenedik a pénz, akkor annak tárgyi megjelenítését, magát pl. a papírpénzt nem kell átírni, vagy átcímkezni, hanem az érte vásárolható érték vásárlási mértéke csökken. Szintén fontos, hogy a defláció, azaz érték növekedés esetén sem kell a pénz érték jelzését „felfelé” átírni, hanem a rajta vásárolható értékek növekedése mutatja a pénz értékének növelődését.
3. A részvény esetében azonban ez nem így van. A részvényt pénzre lehet váltani, vagy a pénzt részvényre, de a részvényért mást nem lehet vásárolni, és a részvény értéke folyamatosan változik, hol csökken, hol nő, és ezt az úgynevezett részvénykönyvben kell nyilvántartani, de erről majd később részletesebben.

Alapítása:

1. A leendő tagok „gyűjthetők” nyilvánosan. Ez nagyon fontos, bár az állam meghatározza ennek formáját – hogyan, hol mikor, mennyi ideig és hányszor kell felhívást közzé tenni, milyen minimális tartalommal – mégis lehetőséget ad arra, hogy olyan alapítók is jelentkezessenek, akik kizárólag befektetési szándékkal kívánnak megjelenni a vállalkozásban.
2. Előre meg kell határozni a részvények értékét, mértékét és a jegyezhetőség szabályait, és annak, aki jelentkezik részvényesnek, mikor és milyen formában kell a részvények ellenértékét rendelkezésre bocsátania.
3. A kialakult tagság írásban rögzíti az alapítás döntéseit, ezt vagy ügyvéd, vagy közjegyző ellenjegyzi, majd bejelentik a cégbíróságon és az adóhatóságnál, és most először a vállalkozások tekintetében közzé is teszik.
4. A részvényesek által „jegyzett”, azaz megvásárolt részvény értéket az úgynevezett részvénykönyvben kell nyilvántartásba venni és ott vezetni az esetleges tulajdonosi, vagy névértékben változásokat vezetni, átvezetni.

A társaság létrehozásának lényege:

Az alapítók tőkét gyűjtenek össze a nagy volumenű vállalkozásuk megkezdésének és működtetésének érdekében, ezért terveiket közzé teszik és azok a magán-, vagy jogi személyek akik vásárolnak részvényt ezt a tőkét összeadják.

A vállalkozás működése során nyereséget termel, mely nyereséget – adófizetését követően – szétosztja a részvényes közt, a részvényeik értékének megfelelően.

Amennyiben a vállalkozás ismételten töke igényt jelent be, és azt a meglévő részvényesek nem tudják biztosítani a megtermelt haszonból, vagy nem kíván hitelt felvenni, akkor ismét részvényt bocsáthat ki és ezek felvásárlása után kezdheti meg a vállalkozás fejlesztését, vagy tevékenységének folytatását.

Ha a vállalkozás nem nyereséges, akkor nem tud fizetni a befektetést végrehajtó részvényeseknek, akiknek a részvény értéke ezért névértékükben csökken.

A részvénytársaságok tekintetében még egy nagyon fontos kérdés vár tisztázásra: a tőzsde.

A tőzsde lényege:

1. A tőzsde maga a piac, azaz az a terület, hogy a részvénytársaság szerepel, ahol a részvényesek a részvényeiket eladhatják, vagy más befektetni kívánók részvényt vásárolhatnak.
2. A tőzsdén való részvétel azonban nem kötelező. Itt jelenik meg elsősorban a nagyfokú eltérés más tőzsdékhez képest, mivel a Magyar tőzsdén a részvénytársaságok csak kis számban szerepelnek, ezért a részvénytársaság eredeti funkciója megítélésük szerint csökken.

A társaság jellemzői:

1. Minimum 2 magánszemély, vagy jogi személy hozhatja létre úgynevezett részvény jegyzéssel. A részvényesek a tulajdonosok.

2. A tulajdonosok lehetnek külföldi, azaz nem magyar állampolgárok, vagy jogi személyek is.
3. A tulajdonosoknak nem kötelező tevékenykedniük, azaz tisztán akár befektetés jelleggel is megjelenhetnek a gazdálkodás színpadán a magánszemélyek.
4. A vállalkozás vezetősége testületi jellegű: (A döntési lehetőség lefelé haladva csökken.)
 - a. A legfőbb vezető testület a részvényesek együttes tagsága, mely fórum a stratégiai jellegű kérdésekben hozhat döntéseket.
 - b. A következő fokozat a részvényesek képviselőiből, vagy megbízottjaiból álló, igazgatósági tanács, mely tanács a taktikai jellegű kérdésekben hozhat döntéseket.
 - c. A konkrét operatív ügyek, azaz a végrehajtandó feladatok irányítója a vezérigazgató.
5. Alapításához és működtetéséhez minimum 20 M Ft szükséges.

A vállalkozás működése:

1. A létrehozó részvényesek minimum évente egy alkalommal találkoznak személyesen, vagy a nagyszámú tulajdoni kör esetén választott képviselőiken keresztül, ahol is az ügyvezető beszámol az adott időszak gazdasági eseményeiről és döntenek a vállalkozás további működéséről.
2. A részvényesek a nyereségből – úgynevezett osztalékadó megfizetése után – részesülnek.
3. A részvényesek nem szólhatnak bele a konkrét döntésekbe.
4. A részvényesek nem felelnek a vállalkozás működéséért.
5. Tevékenysége tekintetében bármilyen tevékenységet folytathat, nincs a részvényesekre vonatkozó előzetes engedélyhez kötve, ha van állami előirányzott szakképesítés, vagy engedély, akkor azt csak akkor gyakorolhatja, ha ezeket biztosítani tudja.

A vállalkozási formát a jogszabály alkotók elsősorban a nagy volumenű vállalkozások létrehozására fogalmazták meg, azonban Magyarországon ez a társas vállalkozási forma nem túl gyakori és megítélésem szerint gyakorlatilag a legkevésbé az állami létrehozó szándéknak megfelelően „működnek”, bár természetesen nem állítom, hogy szabálytalanul működnének.

Az Rt. speciális formája a zártkörűen működő részvénytársaság, a Zrt.

Az Rt. alap formájától való eltérés adja meg a specialitás lényegét.

A Zrt.-nek is van speciális formája az 1 személyes Zrt.

Az eltérés lényege:

1. A Zrt. tekintetében:

- a. A tulajdonosi, azaz alapító részvényesi kör előre meghatározott.
- b. A tulajdoni hányad nem nyilvános.
- c. A vállalkozás nem mehet tőzsdére.

2. Az 1 személyes Zrt.:

- a. Alapításához és fenntartásához nem kell két alapító részvényes, azaz elegendő 1 alapító részvényes is, aki lehet vagy magánszemély, vagy jogi személy, de jellemzően az állam.
- b. Az alapító azonban ez esetben felel a saját vagyonával a társaság tevékenységéért, azaz ez esetben megszűnik a korlátoltság.
- c. Az ügyvezető csak az alapító részvényes, vagy annak megbízottja lehet.

Egyesülés és szétvállás

A társas vállalkozások egységes szerkezetükben több, más társas vállalkozásra is szétválhatnak, melyek ezt követően önállóan tevékenykednek a meghatározott vállalkozási formának megfelelően, a tulajdonosok döntésének megfelelően.

Több, önállóan tevékenykedő társas vállalkozás tulajdonosai dönthetnek az egyesülésükről is.

Beolvadásnak nevezzük, amikor az egyik vállalkozás bele olvad a másik vállalkozásnak és egyesülésnek, amikor a társas vállalkozások, egyesülve egy új társas vállalkozást folytatnak és annak szabályai szerint fejtik ki jövőbeni tevékenységüket.

A speciális vállalkozási formák

A specialitásukat az adja, hogy alapvetően a Kft. szabályai vonatkoznak rájuk, de ezeket eltérésekkel kell alkalmazni..

Formái:

1. Alapítványok
2. Szövetkezetek

Alapítványok

Az alapítványok elsősorban egy előre meghatározott cél megvalósítása érdekében jönnek létre, de ellentétben a vállalkozásokkal az előre kitűzött cél nem gazdasági jellegű, vagyis nem a haszon megszerzésére irányul.

A célkitűzéseket és a működés szabályait az alapító okiratban határozzák meg.

A kitűzött cél lehet a társadalom számára fontos cél, pl. a hátrányos helyzetű emberek segítése, vagy lehet egy konkrét cél pl. egy beteg gyermek, vagy egy tehetséges gyermek segítése, és az, ami megkülönbözteti az alapítványokat úgymint közalapítvány, vagy „sima” alapítvány.

A köz- és a „sima” alapítvány közt abban is különbség van, hogy a felajánlott támogatási összegek leírhatóak el az adományozó adóalapjából, vagy nem.

Az alapítvány is gazdálkodhat, azaz vállalkozhat természetesen, de a nyeresége nem a létrehozó alapítók vagyonát növeli, hanem az alapítvány célkitűzésének megvalósítását kell, hogy elősegítse.

Amennyiben az alapítvány nem vállalkozik, vagy vállalkozik és támogatást is kap, akkor a vállalkozásának eredményéből, vagy a támogatás összegéből kell, hogy fenntartsa magát, és igyekezzen a kitűzött céljait megvalósítani.

Az alapítvány támogatást kaphat magyar és nem magyar támogatótól - nem magyar esetben ezt be kell jelenteni és közzé kell tennie -, államtól, jogi személytől és magán személytől.

Létrehozása:

Az alapítók, akik lehetnek: az állam, jogi személyek, magánszemélyek közösen meghatározzák az alapítvány céljait, majd döntenek az alapítvány vezetéséről.

A létrehozók, az alapítók tulajdonképp a tulajdonosi döntéseket hozhatják meg, pl. alapítás, megszűnés, célkitűzés meghatározása, változtatása.

Az alapítványt a kuratórium irányítja.

A kuratórium:

Tagjait az alapítók bízzák meg, vezetője a kuratóriumi elnök, a szavazati mértékük azonos, és mindent többségi, vagy kiemelten többségi (2/3) döntéssel döntenek el.

A kuratóriumi elnök az operatív végrehajtó, de az alapítvány nagysága miatt a munkáját titkár segítheti.

Szövetkezetek

A szövetkezetek, mint az a megnevezésből is kitűnik magánszemélyek és jogi személyek arra irányuló egyesülése, hogy a meglévő vagyonuk alapján gazdasági egységet hozzanak létre, és haszonra tegyenek szert.

Különbsége abban található meg a társas vállalkozásoktól, hogy vagyoni értéket adnak össze a szövetkezetet létrehozni kívánók, és ezzel kezdik meg tevékenységüket.

Fajtái:

1. Szociális szövetkezetek
2. Földművelési szövetkezetek
3. Egyéb szövetkezetek

Szociális szövetkezet

Ezen formával szeretnék többet foglalkozni, mert ezen a formán keresztül be szeretném mutatni azokat a szabályokat, melyek a többi szövetkezeti formára is vonatkoznak.

A szociális szövetkezetek olyan személyek társulásai, akik önkéntesen vállalkoznak azért, hogy közös gazdasági céljaikat együttműködően megvalósítsák.

A szociális szövetkezeteknél alapvető cél a hátrányos helyzetű személyek számára munkalehetőség teremtése, szociális helyzetük javítása.

A szociális szövetkezet olyan szervezet, mely egyben gazdasági társaság és társadalmi szervezet is.

Egyszerre jelenik meg a nyereségtermelés és a közösségformálás, egymást nem elnyomva, hanem erősítve.

Hátrányos helyzet:

Az állam határozza meg az adott magánszemély tekintetében, annak életkora vagyoni állapota, egészségügyi, vagy szociális helyzete alapján, hogy ki sorolható be ezen csoportba.

Alapítása:

1. Minden tagja – csak természetes személy lehet - 1 szavazattal rendelkezik
2. A tagnak csak a szövetkezet alapszabályát – működési rend, célkitűzések meghatározása – kell elfogadnia.
3. Nincs meghatározva az alapítás minimális tőke mértéke
4. Ha a vezetője nem kap fizetést, nem kell utána járulékot fizetni.
5. Nem kell egyéb adókat fizetnie, pl. szakképzési hozzájárulást.
6. A szociális szövetkezet a változó tőke elve szerint működik, vagyis változik a tagok be- és kilépésével a tőke nagysága.

Működése:

1. Az adózott eredményéből közösségi alapot képez, melyből támogatja a tagjait és annak hozzátartozóit is, pl. segély, vagy egyéb támogatások. (Ez még eddig egyik vállalkozásnál sem jelent meg mint lehetőség!)
2. Jelentős adókedvezményt kap az államtól a közösségi célkitűzéseinek megvalósítása elősegítése érdekében, pl. a tag után, a belépését követően 4 évig nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni.
3. Biztosítja az önfoglalkoztatás, vagy a foglalkoztatás lehetőségét.
4. A tevékenység ellenértéke természetben – vagyis a megtermelt javak átadásával – is adható. (Ez is egy új elem a vállalkozásoknál!)
5. A tagja a szövetkezet tartozásáért csak a bevitt vagyoni hozzájárulása erejéig felel.
6. A tagoknak kötelező a személyes részvétel a tevékenységében.

Szociális szövetkezetek magyarországi típusai

1. Hátrányos helyzetűek foglalkoztatási integrációját biztosító szociális szövetkezet:
 - a. Foglalkoztatásukra jön létre
 - b. A tagok 30% kell, hogy hátrányos helyzetű legyen
2. Helyi közösségi szükségleteket kielégítő szociális szövetkezet:
 - a. A lényeg a helyi jelleg.
 - b. A helyben kialakult szükségletekre kell, hogy választ, megoldást adjon a szövetkezet.
 - c. Lehet a helyi közszolgáltatások megszervezése ilyen jellegű feladat a helyi önkormányzatokkal együtt.
3. Közösségi vállalkozásként működő szociális szövetkezet:
 - a. A normál vállalkozástól az különbözteti meg leginkább, hogy az alternatív közösségi értékrend szerinti életforma kialakítására épül és a fenntartható fejlődés szempontjait helyezi középpontba.
4. Iskolaszövetkezet:
 - a. Speciális szabályok vonatkoznak a szövetkezetre.
 - b. Nappali tagozatos diákok részvételével működik, az ő időbeosztásukhoz igazodva.
 - c. Alapvetően munkalehetőséget kínál a tagoknak.
 - d. Fontos, hogy oktatási intézménynek is kapcsolódnia kell a szövetkezethez.
5. Foglalkoztatási szövetkezet:
 - a. Legalább 500 magánszemély és legalább egy országos nemzetiségi önkormányzat kell, hogy a tagja legyen.
 - b. Elsősorban munkaerő-kölcsönzés, és/vagy munkaközvetítő tevékenységen keresztül biztosítja a foglalkoztatást.

Földművelési szövetkezetek

Ez a forma nem terjedt el, vélhetően egyrészt az elmúl rendszer áthallásai miatt – „*téveszcsé*”?! – másrészt a földhöz jutott tulajdonosok azon reménye alapján, mely szerint egyedül is boldogulni tudnak.

A jövő azonban a társulásoké, mint az jól nyomon követhető nyugat európai példák is.

A lényeg, hogy itt a föld tulajdonosok lépnek szövetségre, egyesítik földjeiket és egységes elhatározással művelik azt és részesülnek annak hasznából.

Miért jelzem, hogy ez a jövő útja, mert ha valakinek egy közepesnél kisebb földterülete van, vagy a föld területének aranykorona értéke – az aranykorona érték a föld elhelyezkedésének és minőségének megfelelő mértékegység – nem magas, attól még a földet meg kell művelni, amihez gépesítés kell, ha az élők munkája kiváltása a cél.

Az élő munka egyrészt drága – elsősorban a magas állami adók és járulékok miatt – másrészt és ma már ez a legfőbb szempont, ritka. Nagyon kevesen kívánnak a föld megművelésében alkalmazottként részt venni és ezért a nagyszámú alkalmazottakkal történő művelés nem gyakori és egyre inkább háttérbe szorul.

Az élőerőt gépekkel lehet kiváltani, amelyek azonban drágák és nem biztos, hogy a terület kidolgozza annak értékét.

Vagyis a társulás marad, mint megoldás, mert a nagyobb földterület a hasznából kitermeli a gépesítés költségét.

Egyéb szövetkezetek

Az ilyen jellegű szövetkezet legtipikusabb példája az értékesítési szövetkezet.

A bemutatását egy példány keresztül szeretném illusztrálni.

Ha valaki dinnyét kíván termesztetni, de annak volumene nem éri el azt a szintet – a megfelelő minőség mellett -, hogy a termelő fel tudja vállalni pl. egy nagykereskedő alábbi elvárásait:

1. Neki kell megoldania a boltokba történő kiszállítást
2. Ne ki kell megoldani a boltokból történő eladatlan, vagy romlott termékek elszállítását és megsemmisítését
3. Neki kel megoldania, hogy mindig egyforma mennyiségű és minőségű termék legyen a boltokban (hűtő kapacitás)
4. Neki kell megoldania, hogy az adott bolt raktárából a termék az eladó térbe kerüljön
5. Mindezekért azonban csak az eladott mennyiség eladása után 30-12 nap múlva kap ellenértéket;

Akkor társulnia kell, vagy nem kell olyan nagy mennyiséget előállítania, amit nem tud saját maga értékesíteni.

Természetesen az értékesítési szövetkezetnél a legfontosabb kérdés a minőség és a mennyiség, mert a szövetkezet erre tud előszerződést kötni.

Vállalkozások működésének befejezése

Módjai:

1. Végelszámolás
2. Felszámolási eljárás
3. Csődeljárás

A végelszámolás

Lényege, hogy a tulajdonosok akként döntenek, hogy gazdálkodásukat befejezik.

Fontosabb lépései:

1. A tulajdonosok kezdeményezik, a cégbíróság rendeli el és a tulajdonos javaslatára kinevezett végelszámoló hajtja végre a tulajdonosok és az operatív irányítók együttműködésével.
2. A legfontosabb, hogy minden kintlévőséget be kell szedniük, vagyis minden olyan kifizetetlen számlákat érvényesíteniük kell, melyet nem fizettek meg, és minden adóságukat akár az állam felé, akár magánszemélyek, vagy jogi személyek felé áll fenn ki kell fizetniük.
3. Az alkalmazottaknak fel kell mondaniuk, a szerződéseiket meg kell szüntetniük.
4. A fenn maradó vagyon, akár természetben – eszközök, ingatlanok stb. – akár pénzben jelenik meg, a tulajdoni mértéküknek megfelelően egymás közt szét kell osztaniuk, és ennek az adó vonzatát is meg kell fizetniük.
5. A kezdetét és megszűnést közzé kell tenniük, és a tevékenységet be kell fejezni.
6. A kezdete azért fontos, hogy akinek meg nem fizetett hitele van, az érvényesíthesse azt, akinek adóssága van, teljesíthesse azt.

A felszámolási eljárás

Lényege, hogy vagy maga a gazdasági szervezet, vagy valaki más, akár az állam, akár más hitelező – hitelező az, akinek a számláját a gazdasági szervezet nem fizette meg, és nem is tudja, vagy nem akarja megfizetni – kezdeményezi a vállalkozás működésének megszüntetését a saját hitelének megfizetése reményében.

Fontosabb lépései:

1. A felszámolási eljárást a cégbíróság rendeli el, és kijelöl egy úgynevezett felszámoló biztost, aki a tulajdonosoktól és az operatív vezetőktől függetlenül végrehajtja azt.
2. A felszámoló biztos önálló döntéseket hoz, a tulajdonosok döntési lehetősége és az operatív irányítók döntési lehetősége megszűnik.
3. A felszámoló biztos vagyonmérleget készít, azaz számba veszi a meglévő vagyont, az adóságokat és a követeléseket.
4. A felszámoló biztos folytathatja a gazdálkodást, ha azt állapítja meg, hogy van remény a vállalkozás gazdasági rentabilitásának – eredményességének – helyreállítására.
5. Ha a felszámoló biztos nem folytatja a gazdálkodást, akkor megkezdí a felszámolását a vállalkozásnak.
6. **A felszámoló biztos főbb lépései:**
 - a. Számba veszi, hogy kik jelentettek be vagyoni igényt a vállalkozással szemben, majd értékesíti a rendelkezésére álló, adott esetben meglévő ingatlanokat, eszközöket és nyersanyagokat.
 - b. Felmondja a vállalkozás szerződéseit, beleértve az alkalmazottak munkaszerződéseit is.

- c. Mérleget készít a vállalkozással szembeni tartozások és a vállalkozás tartozásai tekintetében.
 - d. Amennyiben a mérleg pozitív, azaz elég tőke került felhalmozásra a tartozással szemben, akkor megkezdí a tartozások kifizetését.
 - e. Amennyiben nincs elég tőke a tartozások kifizetésére, akkor az állam által meghatározott sorrendiségnek megfelelően kialakítja a fizetési sorrendet és megkezdí annak kifizetését, majd a kifizetés nélkül maradt adósokat értesíti arról, hogy a hitelük kifizetetlen marad.
7. A kezdetét és megszűnést közzé teszi a felszámoló biztos, és a tevékenységet befejezi.
 8. A kezdete azért fontos, hogy akinek meg nem fizetett hitele van, az érvényesíthesse azt, akinek adóssága van, teljesíthesse azt.

A csődeljárás

Lényege, hogy a vállalkozás vezetése azt állapítja meg, hogy az adott pillanatban nincs lehetőség a nyereség termelésére, mert vagy a kintlévőségeik, vagy a tartozásaik, vagy akár mindkettő oly mértékű gazdasági negatívumot termel, mely a jövőbeni eredményes gazdálkodást az adott rövid időszakban nem teszi lehetővé.

Felmerül azonban annak lehetősége, hogy ha a tartozásai megfizetésének későbbi ütemezése lehetőséget ad arra, hogy az így eredményesen működő vállalkozás ütemezetten tudja a tartozásait kifizetni, akkor olyan gazdasági állapotot tudjon kialakítani, mely a jövőben is eredményes gazdálkodást eredményez.

Fontosabb lépései:

1. A tulajdonosoknak meg kell állapítani a fentiekben vázolt helyzet kialakulását.
2. Az operatív irányítást végzőnek ki kell alakítania egy olyan ütemtervet, mely konkrét lépések megtételét tartalmazza, és mely lépések eredményével a vállalkozás a negatív helyzetéből egy előre meghatározott időszakot követően ki tud jönni.
3. **Az ütemterv lényege:**
 - a. Meg kell állapítani annak okát, hogy miért került a vállalkozás az adott helyzetbe.
 - b. Fel kell vázolni azon intézkedéseket, melyek eredményeként a vállalkozás akként tudná bevételeit növelni, hogy az a működésében nem jelentene olyan mértékű változást, ami azt lehetetlenné tenné.
 - c. Fel kell vázolni – számításokkal igazoltan – azt a plusz bevételt, amire a vállalkozás szert tenne, ha végrehajtaná a tervezett lépéseit.
 - d. Fel kell vázolni azon hitelek mértékét és átütemezésük időszakait, mely hitelfizetések későbbi időpontra, vagy részletekre bontása elősegíteni a vállalkozás úgymond talpra állását.
 - e. Fel kell vázolni – számításokkal igazoltan – azt, hogy az adóságok megfizetésének átütemezése egyrészt milyen gazdasági előnyökkel járna,

másrészt ezek az átütemezések eredményeként az adóságok mikor és milyen részletekben tudnak megvalósulni.

4. Az ütemtervhez csatolni kell az adósok azon nyilatkozatait, hogy adott esetben szerződéssel igazoltan az adóságok ütemezett megfizetésébe belegyeznek az ütemtervben foglaltaknak megfelelően.
5. A csődeljárást a cégbíróság ellenőrzi, majd egy csőd biztost jelöl ki – nem a vállalkozás tulajdonosai, operatív irányítói, vagy alkalmazottjai közül -, aki felügyeli a cégbíróság által jóváhagyott ütemterv végrehajtását.
6. A csődeljárás kezdetés be kell jelenteni és nyilvánosságra kell hozni.
7. Meg kell kezdeni a csődeljárás lefolytatását, mely során:
 - a. Be kell szedni a vállalkozás kintlévőségeit, vagy azok egy részét az ütemtervben foglaltaknak megfelelően.
 - b. Csődegyezséget kell kötni a hitelezőkkel az ütemtervben foglaltaknak megfelelően.
 - c. Meg kell kezdeni az ütemtervnek megfelelően a működéshez nem kapcsolódó vagyoni eszközök értékesítését. (Raktárkészletek, eszközök, ingatlanok, stb.)
 - d. Meg kell kezdeni az ütemtervnek megfelelően a működéshez nem kapcsolódó szerződések felmondását. (Beleértve pl. a felesleges mobil telefonok, autók használatát, vagy, elsősorban az adminisztratív állománynak történő felmondást, illetve olyan szerződések felmondását, melyek nem segítik elő közvetlenül a gazdálkodást, pl. életbiztosítások stb..)
8. A csődlejárás eredménye, és az ütemtervtől való eltérés:
 - a. Az eltérés eredménye:
 01. Amennyiben a csőd biztos azt tapasztalja, hogy a csődeljárást végrehajtók eltérnek a cégbíróság által jóváhagyott ütemterv végrehajtásától, akkor azonnal intézkedik a csődeljárás befejezésére vonatkozóan.
 02. Ugyan így jár el akkor is, ha az ütemterv a vállalkozástól független, bármely okból nem tud megvalósulni, pl. olyan újabb tartozásokra derül fény, melyek nem kerülhettek be az ütemtervbe, vagy pl, valamelyik adós mégsem köti meg a nyilatkozatában jelzett csődegyezséget és így a kifizetések átütemezése és eredményes végrehajthatósága meghiúsult.
 03. A csődeljárást ezt követően felszámolási eljárás váltja fel a cégbíróság döntésének megfelelően, és annak szabályainak megfelelően kerül sor a vállalkozás felszámolására és törlésére.
 - b. A csődeljárás eredménytelen lefolytatása:
 01. A csődeljárás eredménytelensége akkor állapítható meg, ha a cégbíróság által jóváhagyásra kerülő ütemterv, az abban foglaltaknak megfelelően végrehajtásra került, de a tartozások kifizetése még sem tud megvalósulni.

02. Ilyen esetek lehetnek pl. azok, amikor az ütemtervben szereplő értékesíteni kívánt vagyontárgyakból nem jön össze azon jövedelem, melyet betervezték, vagy nem alakul ki megfelelő többlet az elbocsátások eredményeként sem, vagy a vállalkozások által megtermelt termékek – beleértve a szolgáltatásokat is – nem hozzák meg azt a bevétel többletet, melyre az ütemtervben számítottak, és ezért nem teljesíthető az ütemterv adósságrendezésére vonatkozó tervezetei.

c. A csődeljárás eredményes lefolytatása:

01. Természetesen azt jelenti, hogy az ütemtervben előírtak az adott időszak alatt, vagy attól rövidebb időn belül teljesültek és a vállalkozás ismételtelen olyan helyzetbe került, hogy a tartozásainak megfizetése nem befolyásolja a vállalkozás működését.

9. A megszűnést közzé kell tenni, annak formájának megfelelően.

Az adózás általános, a vállalkozásokat érintő formái

Lényege e résznek, hogy néhány alapfogalom tisztázásra kerüljön, mely a mai közvélekedésben a valóságtól eltérő állapotot alakított ki.

Az elterjedt közhiedelem, hogy az állam agyon sújtja a vállalkozásokat adóval és nem engedi, hogy azok kellő nyereséghez jussanak.

A vállalkozások pedig a magas adók miatt tönkremennek és az emberek ezért nem vállalkoznak.

Ez természetesen nincs így, mert a legfontosabb szabály, hogy a vállalkozás csak a nyereségéből kell, hogy adót fizessen.

Természetesen ma Magyarországon nagyok sok adót kell fizetni, de ez az előbbi állításom igazát nem befolyásolja.

Az adófizetésre vonatkozó főbb elvek melyeket figyelembe kell venni:

1. A kivetett és bevallott adóbevallás közti különbség:

- a. Kivetett adónak azt az adófajtát kell tekinteni, amit vagy az állam, vagy annak valamely szerve, vagy az önkormányzat határoz el és kötelez a megfizetésére.
- b. Ilyen adó pl. a luxusadónak származó jövedéki adó, pl. amit az elhasznált benzin után kell fizetni a vállalkozónak, de ezt költségként leszámíthatja.
- c. A bevallott adó – ez jellemzi a vállalkozások adóit – pedig olyan adó, amit be kell előzetesen vallani és az állami szabályoknak megfelelően kell a nyereségből adóként megfizetni.
- d. Ilyen adó pl. a személyi jövedelemadó, vagy a társasági adó.
- e. Nagyon fontos, hogy nyereségből kell fizetni az adót!

2. A tételes és általános adó közti különbség:

- a. Ez a kérdés az adók mértékének megállapítására vonatkozik.
- b. Tételes adózást az folytat, aki a bevételeinek összegéből levonja a kiadásainak összegét és a különbözet után – ha az pozitív – fizet valamely mértékben adót.
- c. Az átalányadó pedig azt jelenti, hogy vagy a bevétele értékének nagyságától, vagy akár annak mértékétől függetlenül, költségeinek csökkentése nélkül fizet a vállalkozás egy előre meghatározott mértékű adót.

A gazdálkodás és az adófizetés összefüggése:

- a. Maga a gazdálkodás alapja ezen kérdések tekintetében dől el, vagyis, tudok-e olyan eredményt, produktumot, terméket, szolgáltatást előállítani nyereségesen, azaz a legkisebb költséggel, de olyan minőségben, hogy azt értékesíteni tudjam, és kellő mértékű hasznot hozzon számomra, mint vállalkozás számára.
- b. Vagyis, ha nem újítom meg folyamatosan a technológiámat, nem használok új eszközöket, nem tudok előállítani olyan terméket, mely terméket biztosan el tudom adni, és ráadásul olyan mértékben, hogy annak hasznából – költséglevonás után – a befizetett adó után is megfelelő hasznom maradjon, akkor vagy gyorsan – kicsi a pozitívum – vagy lassan – nem olyan nagy a pozitívum, de megújításra nincs már nem futja -, de tönkre megy a vállalkozás.
- c. Ha feleslegesen alkalmazok az előállításban szerepet nem játszó, - pl. több titkárnő stb. – személyt, vagy nem megfelelően fizetem meg az alkalmazottakat, akik ezért nem megfelelően teljesítenek, vagy nem ellenőrzöm megfelelően a tevékenységet, és ezért sok selejt születik, vagy ellopják az eszközöket, alapanyagot, vagy tönkreteszik azt, akkor feleslegesen fizetek bért, és feleslegesen fizetek utánuk több adót.

Összegezve nem az adók miatt megy egy vállalkozás tönkre, hanem az operatív irányítást végzők rossz gazdálkodása miatt.

Az általános forgalmi adó, vagyis az ÁFA

Erről az adózási formáról azért szeretnék külön szólni, mert ez ugyan nem érinti a vállalkozásokat, de megítélésem szerint ezen adózási forma az, amely tekintetében a legtöbb félreértés van a vállalkozók tekintetében.

A mai Magyarországon a vállalkozást folytatók döntő többsége meg van arról győződve, hogy a vállalkozásának ÁFA-t kell fizetnie, és ez roppant nagy terhet jelent a vállalkozásának.

Az igazság az, hogy a vállalkozás valóban fizet ÁFA-t, de csak nagyon kismértékben és nem olyan mértékben, ami elterjedt a közhiedelem szerint.

A kérdés tisztázása érdekében ezért először is ismertetném az ÁFA lényegét:

- a. Az ÁFA az általános forgalmi adó fogalom rövidítése.
- b. Általános, mert mindenkinek kell fizetnie, aki fogyasztó!

- c. Fogyasztási, mert csak annak kell fizetnie aki fogyaszt, vagyis, és ez a lényeg a saját céljára vásárol valamit, valaki mástól, aki jogosult a megvásárolt „terméket” értékesíteni. Tehát pl. két magánszemély közti ingóság adás vételének nincs ÁFA tartalma, mert nem a fentiekben meghatározott vásárlásra kerül sor.
- d. Adó, mert az államhatározza meg a mértékét és állami bevételként kell azt kezelni.

Vagyis abban az esetben, ha egy vállalkozás olyan vásárlást hajt végre, mely tekintetében az eladónak kell ÁFA többletet a vásárló felé értékesítenie, akkor természetesen a vállalkozás is fizet ÁFA-t, mely nem háríthat tovább.

Vagyis a lényeges szó, amire figyelniünk kell a fenti meghatározásból a „átháríthatóság”, mely eldönti, hogy a vállalkozó a saját vásárlásának ÁFA tartalmát átháríthatja-e az általa előállított termék – beleértve a szolgáltatásokat is – értékébe és így a termék értékének növelése után annak ÁFA tartalmát átháríthatja a leendő vásárlója felé, aki neki, és ez a fontos, hogy neki fizeti meg a termék ÁFA tartalmát.

Nagyon fontos, hogy amikor a vállalkozás értékesíti a termékét – szolgáltatását is -, akkor az értékesítés során kapott ÁFA nem az tulajdonát képezi, hanem csak a kialakított rendnek megfelelően a vásárló a vásárlás után járó ÁFA értéket azért adja át a vállalkozónak, hogy azt továbbítsa helyette az állam felé.

A vállalkozó tehát csak ideiglenesen veszi át az ÁFA értéket, az nem az övé!

Ezt követően van lehetősége a vállalkozónak, az úgynevezett elsődleges ÁFA leszámítás során azon ÁFA értéket, melyet ő fizetett ki a terméke előállítására érdekében igénybe vett alapanyagok, szolgáltatások során fizetett ellenérték megfizetésekor kifizetett ÁFA értéként, levonni és csak a fennmaradt ÁFA értéket kell befizetnie az állam felé.

Vagyis megállapíthatjuk, hogy a vállalkozó a nem saját céljaira, hanem az értékesítendő termék előállítására érdekében kifizetett alapanyag, eszköz, szolgáltatás ÁFA értékét visszakapja, vagyis nem fizet ÁFA-t.

Felmerülhet, hogy nem jár-e rosszul a vállalkozás, ha pl. egy éven keresztül – főleg a vállalkozás indulásakor – több vásárlást hajt végre, tehát több ÁFA-t fizet ki, mint amennyi terméket értékesít, vagyis ÁFA tartalmat kap és nincs miből levonni a többlet ÁFA fizetését.

Vitathatatlan, hogy nem teljeskörűen, de az állam lehetővé teszi, hogy a vállalkozás minden évben, ekkor visszaigényelje ezt a többletet és így a plusz kifizetését kompenzálja.

Természetesen a jelen ismeretek nem alkalmasak arra, hogy valaki gazdálkodási szakembernek, cégjogásznak, vagy könyvelőnek tekintse magát a fentiek megismerését követően, de talán arra alkalmas, hogy ha nem is a legszakoskerűbb, de megítélésem szerint mindenképp közérthető módon a gazdálkodás és vállalkozás alapjaival megismerkedhessen.

2.2 Ismétlő kérdések

➤ **Aláhúzással jelölje a megállapítások igazak vagy hamisak!**

A vállalkozás alapításához való jog alanyi jog.	IGAZ	HAMIS
A nonprofit szektor fogalma elsősorban az angolszász jótékonyági hagyományokhoz kötődik.	IGAZ	HAMIS
A társadalmi vállalkozások nyereségét általában szociális célok elérése érdekében forgatják vissza.	IGAZ	HAMIS
A Korlátolt Felelősségű Társaság minimális törzstőkéje egymillió Ft.	IGAZ	HAMIS
Magyarországon a leggyakoribb formája a társadalmi vállalkozásoknak az alapítványi forma.	IGAZ	HAMIS
A társadalmi vállalkozásoknak nincs jellemzően nincs szüksége állami-, vagy egyéb támogatásokra a működésükhöz.	IGAZ	HAMIS
Hazánkban hozzávetőlegesen 60.000 non-profit vállalkozás működik.	IGAZ	HAMIS
A Korlátolt Felelősségű Társaság és a Részvénytársaság működhet non-profit formában is.	IGAZ	HAMIS
A társadalmi vállalkozás fogalma nem túl nagy múlttal rendelkezik Magyarországon.	IGAZ	HAMIS
Az egyéni vállalkozó kizárólag egy tevékenységet végezhet.	IGAZ	HAMIS

3. Második nap (8 tanóra)

3.1 Tananyag

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_03 (A társadalmi vállalkozások alapításának célja)

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_04 (A társadalmi vállalkozások alapításának kezdeti lépései I.)

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_05 (A társadalmi vállalkozások alapításának kezdeti lépései II.)

SZÜNET

- **Tekintse meg a *Jó gyakorlato I. oktató videót* és miután megtekintette gondolja végig milyen területeken tudná elképzelni egy Ön által megálmodott társadalmi vállalkozás tevékenységét!**
- **Tekintse meg a *Pénzügyi tervezés oktató videót* és miután megtekintette gondolja végig milyen területeken tudná elképzelni egy Ön által megálmodott társadalmi vállalkozás tevékenységét!**
- **Ismétlésként töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_06 (Pénzügyi terv, finanszírozás)

SZÜNET

- **Tekintse meg a *Menedzsment oktató videót*!**
- **Ismétlésként töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**

SENS_NETWORK_Tananyag_07 (A társadalmi vállalkozások menedzsmentje)

3.2 Ismétlő kérdések

➤ **Aláhúzással jelölje a megállapítások igazak vagy hamisak!**

A projektstruktúrában az állandó tanulási- és alkalmazkodási folyamat általában fontosabb, mint egy hagyományos szervezeti struktúrában.	IGAZ	HAMIS
Társadalmi vállalkozások alapításának fő célja a profitszerzés.	IGAZ	HAMIS
Pénzügyi tervet csak akkor érdemes készíteni ha legalább 5 éves időtávra tervezünk.	IGAZ	HAMIS
Az indikátorok olyan számszerűsíthető mutatók, melyekkel nyomon követhetjük egy projekt megvalósulását.	IGAZ	HAMIS
A saját forrás rendelkezésre állását készpénz felmutatásával is tudjuk igazolni.	IGAZ	HAMIS
Társadalmi vállalkozás létrehozása egy összetett elsősorban adminisztratív feladat.	IGAZ	HAMIS
A társadalmi vállalkozásoknak nincs adófizetési kötelezettségük.	IGAZ	HAMIS
A KKV rövidítés a Kis-és középvállalkozásokat takarja.	IGAZ	HAMIS
Egy projekt megvalósítása során rendszeresen szükséges ellenőrizni, hogy holt tart az előrehaladás.	IGAZ	HAMIS
A projektmenedzsment jellemzően egyéni munkafeladat.	IGAZ	HAMIS

4. Harmadik nap (8 tanóra)

4.1 Tananyag

- **Kezdjük a mai napot is egy működő társadalmi vállalkozás bemutatkozásával!**
Tekintse meg a *Jó gyakorlatok II. oktató videót!*

SZÜNET

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**
SENS_NETWORK_Tananyag_09 (A társadalmi vállalkozások - Fenntarthatóság)
- **Tekintse meg az *Ökoszociális gazdaság oktató videót!***

SZÜNET

- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**
SENS_NETWORK_Tananyag_08 (Projektmenedzsment)
- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**
SENS_NETWORK_Tananyag_10 (Projektmenedzsment II.)

SZÜNET

- **Tekintse meg a *Projektmenedzsment oktató videót!***
- **Töltse le a projekt honlapjáról az alábbi vonatkozó tananyagot és tekintse át!**
SENS_NETWORK_Tananyag_11 (EU Támogatások 2021-2027)

4.2 Ismétlő kérdések

➤ **Aláhúzással jelölje a megállapítások igazak vagy hamisak!**

A 2021-2027-es programozási időszakban Magyarország az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alap Pluszból és a Kohéziós Alapból is jogosult támogatásra.

IGAZ

HAMIS

Az ökológiai lábnyom fogalma alatt az egyes népekre jellemző térhasználatot értjük.

IGAZ

HAMIS

A projektek költségvetésének tervezésekor az ÁFÁ-val sosem kell számolnunk.

IGAZ

HAMIS

A szélsőséges időjárási körülmények hosszútávon kiegyenlítik egymást.

IGAZ

HAMIS

A társadalmi vállalkozások menedzsmentje jóval egyszerűbb mint egy for-profit vállalat menedzsmentje.

IGAZ

HAMIS

A támogatás mértéke az elszámolható költségek és a támogatási intenzitás szorzataként számítható ki.

IGAZ

HAMIS

A probléma-fa egy környezeti fogalom.

IGAZ

HAMIS

A társadalmi vállalkozásoknak kiemelten ajánlott figyelniük a környezeti-fenntarthatóságra.

IGAZ

HAMIS

A fenntarthatóság fogalma alatt mindig a pénzügyi fenntarthatóságot értjük.

IGAZ

HAMIS

A Magyarország számára előirányzott EU támogatási összeg hozzávetőlegesen 20 MRd EUR a 2021-2027-es programozási időszakban.

IGAZ

HAMIS

5. MEGOLDÁSOK

5.1 Első nap

A vállalkozás alapításához való jog alanyi jog.

IGAZ

A nonprofit szektor fogalma elsősorban az angolszász jótékonyági hagyományokhoz kötődik.

IGAZ

A társadalmi vállalkozások nyereségét általában szociális célok elérése érdekében forgatják vissza.

IGAZ

A Korlátolt Felelősségű Társaság minimális törzstőkéje egymillió Ft.

HAMIS

Magyarországon a leggyakoribb formája a társadalmi vállalkozásoknak az alapítványi forma.

HAMIS

A társadalmi vállalkozásoknak nincs jellemzően nincs szüksége állami-, vagy egyéb támogatásokra a működésükhöz.

HAMIS

Hazánkban hozzávetőlegesen 60.000 non-profit vállalkozás működik.

IGAZ

A Korlátolt Felelősségű Társaság és a Részvénytársaság működhet non-profit formában is.

IGAZ

A társadalmi vállalkozás fogalma nem túl nagy múlttal rendelkezik Magyarországon.

IGAZ

Az egyéni vállalkozó kizárólag egy tevékenységet végezhet.

HAMIS

5.2 Második nap

A projektstruktúrában az állandó tanulási- és alkalmazkodási folyamat általában fontosabb, mint egy hagyományos szervezeti struktúrában.

IGAZ

Társadalmi vállalkozások alapításának fő célja a profitszerzés.

HAMIS

Pénzügyi tervet csak akkor érdemes készíteni ha legalább 5 éves időtávra tervezünk.

HAMIS

Az indikátorok olyan számszerűsíthető mutatók, melyekkel nyomon követhetjük egy projekt megvalósulását.

IGAZ

A saját forrás rendelkezésre állását készpénz felmutatásával is tudjuk igazolni.

HAMIS

Társadalmi vállalkozás létrehozása egy összetett elsősorban adminisztratív feladat.

IGAZ

A társadalmi vállalkozásoknak nincs adófizetési kötelezettségük.

HAMIS

A KKV rövidítés a Kis-és középvállalkozásokat takarja.

IGAZ

Egy projekt megvalósítása során rendszeresen szükséges ellenőrizni, hogy holt tart az előrehaladás.

IGAZ

A projektmenedzsment jellemzően egyéni munkafeladat.

HAMIS

5.3 Harmadik nap

A 2021-2027-es programozási időszakban Magyarország az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alap Pluszból és a Kohéziós Alapból is jogosult támogatásra.

IGAZ

Az ökológiai lábnyom fogalma alatt az egyes népekre jellemző térhasználatot értjük.

HAMIS

A projektek költségvetésének tervezésekor az ÁFÁ-val sosem kell számolnunk.

HAMIS

A szélsőséges időjárási körülmények hosszútávon kiegyenlítik egymást.

HAMIS

A társadalmi vállalkozások menedzsmentje jóval egyszerűbb mint egy for-profit vállalat menedzsmentje.

HAMIS

A támogatás mértéke az elszámolható költségek és a támogatási intenzitás szorzataként számítható ki.

IGAZ

A probléma-fa egy környezeti fogalom.

HAMIS

A társadalmi vállalkozásoknak kiemelten ajánlott figyelniük a környezeti-fenntarthatóságra.

IGAZ

A fenntarthatóság fogalma alatt mindig a pénzügyi fenntarthatóságot értjük.

HAMIS

A Magyarország számára előirányzott EU támogatási összeg hozzávetőlegesen 20 MRd EUR a 2021-2027-es programozási időszakban.

IGAZ